

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 12. julija 2012*

„Varstvo potrošnikov — Potrošniške kreditne pogodbe — Direktiva 2008/48/ES — Členi 22, 24 in 30 — Nacionalni predpisi za prenos te direktive — Uporabljivost za pogodbe, ki ne spadajo na stvarno in časovno področje uporabe navedene direktive — Obveznosti, ki v tej direktivi niso določene — Omejitev glede bančnih provizij, ki jih posojilodajalec lahko zaračuna — Členi 56 PDEU, 58 PDEU in 63 PDEU — Obveznost v nacionalnem pravu določiti ustrezne in učinkovite postopke za izvensodno reševanje sporov“

V zadevi C-602/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Judecătoria Călărași (Romunija) z odločbo z dne 6. decembra 2010, ki je prispela na Sodišče 21. decembra 2010, v postopku

SC Volksbank România SA

proti

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Călărași (CJPC),

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, A. Prechal (poročevalka), sodnica, L. Bay Larsen, sodnik, C. Toader, sodnica, in E. Jarašiūnas, sodnik,

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,

sodna tajnica: R. Șereș, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 19. aprila 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za SC Volksbank România SA M. Niculeasa, R. Damaschin in R. Nanescu, odvetniki,
- za romunsko vlado R. H. Radu in R.-I. Munteanu, zastopnika,
- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, zastopnika,
- za nemško vlado T. Henze in J. Kemper, zastopnika,

* Jezik postopka: romunščina.

- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj s S. Fiorentinom, avvocato dello Stato,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, zastopnica,
- za Evropsko komisijo L. Bouyon in M. Owsiany-Hornung, zastopnici,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 22, 24 in 30 Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L 133, str. 66, in popravki v UL 2009, L 207, str. 14, UL 2010, L 199, str. 40 in UL 2011, L 234, str. 46) ter členov 56 PDEU, 58 PDEU in 63 PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo SC Volksbank România SA (v nadaljevanju: Volksbank) in Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Călărași (CJPC) (nacionalni organ za varstvo potrošnikov – območni komisariat za varstvo potrošnikov Călărași, v nadaljevanju: ANPC) v zvezi z nekaterimi določbami potrošniških kreditnih pogodb, sklenjenih med družbo Volksbank in njenimi strankami, ki so po mnenju ANPC v nasprotju z nacionalnimi predpisi, s katerimi je bila prenesena Direktiva 2008/48.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 3, 4 in 7 Direktive 2008/48 je navedeno:
 - „(3) [Obstajajo] bistvene razlike med predpisi različnih držav članic na področju kreditov za fizične osebe na splošno in specifično potrošniških kreditov. [...]
 - (4) Ta dejanski in pravni položaj, ki je posledica takšnih nacionalnih razlik, vodi v nekaterih primerih k izkrivljanju konkurence med dajalci kreditov v Skupnosti in ustvarja ovire na notranjem trgu, kadar so države članice sprejele drugačne obvezne določbe, ki so strožje od tistih, ki jih predvideva Direktiva [Sveta z dne 22. decembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s potrošniškimi krediti (87/102/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 1, str. 326), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 4, str. 36, v nadaljevanju: Direktiva 87/102)]. To omejuje možnosti potrošnikov za neposredno uporabo postopoma vse bolj razpoložljivih čezmejnih kreditov. [...]
 - [...]
 - (7) Da bi olajšali nastanek dobro delujočega notranjega trga potrošniških kreditov, je treba zagotoviti usklajen okvir Skupnosti v številnih osrednjih območjih. [...]

4 V uvodnih izjavah 9 in 10 Direktive 2008/48 je navedeno:

„(9) Polna uskladitev je potrebna zato, da se vsem potrošnikom v Skupnosti zagotovi visoka in primerljiva raven varovanja njihovih interesov in se vzpostavi pravi notranji trg. Državam članicam se torej ne bi smelo dovoliti, da obdržijo ali uvedejo druge nacionalne določbe kot tiste, določene s to direktivo. Vendar naj bi se ta omejitev uporabljala samo za določbe, usklajene v tej direktivi. V primerih, ko ne obstajajo takšne usklajene določbe, bi se morale države članice same odločiti, ali bodo obdržale ali sprejele nacionalno zakonodajo. [...]

(10) Opredelitve iz te direktive določajo obseg uskladitve. Obveznost držav članic za izvajanje določb te direktive bi se torej morala omejiti na področje njene uporabe, kakor je določeno v teh opredelitvah. Ta direktiva pa ne bi smela posegati v uporabo določb te direktive s strani držav članic v skladu z zakonodajo Skupnosti za področja, ki jih ne ureja. S tem bi država članica lahko obdržala ali sprejela nacionalno zakonodajo, ki je skladna z določbami te direktive ali nekaterimi njenimi določbami o kreditnih pogodbah izven področja uporabe te direktive, na primer o kreditnih pogodbah, pri katerih je vrednost kredita manj kot 200 EUR ali več kot 75.000 EUR. [...]

5 V uvodni izjavi 14 te direktive je navedeno:

„Kreditne pogodbe, ki zajemajo podeljevanje kreditov, zavarovanih z nepremičnino, bi morale biti izključene iz področja uporabe te direktive. Ta vrsta kredita je zelo posebne vrste. Iz področja uporabe te direktive bi morale biti izključene tudi kreditne pogodbe, katerih namen je financiranje pridobitve ali ohranitve lastninskih pravic na zemljiščih ali na obstoječih ali načrtovanih zgradbah. [...]

6 V uvodni izjavi 44 te direktive je navedeno:

„Za zagotovitev preglednosti in stabilnosti trga ter glede na nadaljnjo harmonizacijo bi morale države članice zagotoviti ustrezne ukrepe za vzpostavitev regulacije ali nadzora nad dajalci kreditov.“

7 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 2 določa:

„Ta direktiva se ne uporablja za naslednje:

(a) kreditne pogodbe, zavarovane s hipoteko ali z drugim primerljivim poroštvom, ki se običajno uporablja v državi članici za nepremično premoženje, oziroma zavarovane s pravico v zvezi z nepremičnim premoženjem;

(b) kreditne pogodbe, katerih namen je pridobiti ali obdržati lastninske pravice na zemljiščih ali na obstoječih ali načrtovanih zgradbah;

(c) kreditne pogodbe, pri katerih je skupni znesek kredita manj kot 200 EUR ali več kot 75.000 EUR;

[...]

8 Člen 22 Direktive 2008/48, naslovljen „Usklajevanje in obveznost izvajanja te direktive“, v odstavku 1 določa:

„Če ta direktiva vsebuje usklajene določbe, države članice ne smejo ohraniti ali uvesti v svoje nacionalno pravo drugih določb, razen tistih, določenih v tej direktivi.“

9 Člen 24 te direktive, naslovljen „Izvensodno reševanje sporov“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo vzpostavitev ustreznih in učinkovitih postopkov za izvensodno reševanje potrošniških sporov v zvezi s kreditnimi pogodbami, s pomočjo obstoječih organov, kadar je to primerno.“

10 V skladu s členoma 27 in 29 Direktive 2008/48 je rok za prenos te direktive potekel 11. junija 2010, ko je Direktiva 87/102 prenehala veljati.

11 Člen 30 Direktive 2008/48, naslovljen „Prehodni ukrepi“, določa:

„1. Ta direktiva se ne uporablja za kreditne pogodbe, ki obstajajo na dan, ko začnejo veljati nacionalni izvedbeni ukrepi.

2. Vendar pa države članice zagotovijo, da se členi 11, 12 in 13 ter 17, drugi stavek člena 18(1) in člen 18(2) uporabljajo tudi za odprte kreditne pogodbe, ki obstajajo na dan, ko začnejo veljati nacionalni izvedbeni ukrepi.“

Romunsko pravo

12 Namen nujne uredbe vlade 50/2010 (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 389 z dne 11. junija 2010, v nadaljevanju: OUG 50/2010) je bil prenesti Direktivo 2008/48 v nacionalno pravo.

13 Člen 2(1) OUG 50/2010 določa:

„Ta nujna uredba se uporablja za kreditne pogodbe, vključno s kreditnimi pogodbami, zavarovanimi s hipoteko ali drugo pravico na nepremičnini, in za kreditne pogodbe, katerih namen je pridobitev ali obdržanje lastninske pravice na obstoječi ali načrtovani nepremičnini ali obnova, ureditev, utrditev, sanacija, razširitev ali povečanje vrednosti nepremičnine, ne glede na skupni znesek kredita.“

14 Člen 36 OUG 50/2010 določa:

„Dajalec kredita lahko za odobritev kredita zaračuna samo: provizijo za obravnavo vloge, provizijo za vodenje kredita ali provizijo za vodenje tekočega računa, nadomestilo za predčasno odplačilo kredita, stroške morebitnih zavarovanj, pogodbene kazni in enotno provizijo za storitve, opravljene na zahtevo potrošnika.“

15 Člen 85(2) OUG 50/2010 določa:

„Za mirno reševanje morebitnih sporov in brez poseganja v pravico potrošnikov, da proti dajalcem kredita in kreditnim posrednikom, ki so kršili določbe te nujne uredbe, uporabijo pravna sredstva, ter v pravico potrošnikov, da vložijo pritožbo pri [ANPC], lahko potrošniki na podlagi določb zakona 192/2006 o mediaciji in ureditvi poklica mediatorja, kakor je bil spremenjen in dopolnjen, uporabijo izvensodni sistem za pritožbe in odškodnine potrošnikov.“

16 Členi od 86 do 88 OUG 50/2010 urejajo sistem sankcij, ki jih lahko izrečejo uslužbenci ANPC v primeru kršitve določb te uredbe.

17 Člen 94 OUG 50/2010 določa:

„Ta nujna uredba začne veljati deseti dan po objavi v *Monitorul Oficial al României*, del I.“

18 Člen 95 OUG 50/2010 določa:

„(1) Dajalci kreditov morajo v zvezi s pogodbami, ki že obstajajo, v 90 dneh od začetka veljavnosti te nujne uredbe poskrbeti za uskladitev pogodb z določbami te uredbe.

(2) Pogodbe, ki že obstajajo, se spremenijo na podlagi dodatnih aktov v 90 dneh od začetka veljavnosti te nujne uredbe.

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 19 Kreditne pogodbe v postopku v glavni stvari so bile sklenjene med družbo Volksbank in njenimi strankami pred začetkom veljavnosti OUG 50/2010.
- 20 Večinoma gre za pogodbe, s katerimi so bili potrošnikom odobreni krediti, zavarovani s hipotekami ali drugimi pravicami na nepremičninah.
- 21 Te pogodbe so vsebovale nekatere določbe o bančnih provizijah, za katere si je družba Volksbank pridržala pravico, da jih zahteva od strank, in ki so predmet spora o glavni stvari.
- 22 Določba 3.5 splošnih pogojev kreditnih pogodb v postopku v glavni stvari, naslovljena „Provizija za tveganje“, določa, da lahko banka posojiljemalcu za odobritev kredita naloži plačilo provizije za tveganje, ki se obračuna od zneska salda kredita in plačuje mesečno ves čas trajanja kreditne pogodbe.
- 23 Določba 5 posebnih pogojev navedenih pogodb, prav tako naslovljena „Provizija za tveganje“, določa, da ta provizija znaša 0,2 % zneska salda kredita in da se plačuje mesečno na dan zapadlosti in ves čas izvajanja pogodbe.
- 24 Družba Volksbank je po 22. juniju 2010, ko je začela veljati OUG 50/2010, sprejela ukrepe, da bi v dodatnih aktih o spremembi navedenih pogodb sporni določbi preimenovala v „Provizija za vodenje kredita“, kar je vrsta provizije iz člena 36 te uredbe, vendar ne da bi spremenila njeno višino.
- 25 ANPC je prav tako po začetku veljavnosti OUG 50/2010 ob nadzoru, ki ga je opravil pri družbi Volksbank, ugotovil, da ta še vedno zaračunava „provizijo za tveganje“, ki je bila določena v kreditnih pogodbah v postopku v glavni stvari in je bila pozneje preimenovana v „provizijo za vodenje kredita“.
- 26 ANPC, ki je menil, da je zaračunavanje te provizije v nasprotju s členom 36 OUG 50/2010, je v zvezi z družbo Volksbank sestavil zapisnik, v katerem ji je bilo zlasti naloženo, da mora plačati denarno kazen in stranske kazni. Družba Volksbank je ta zapisnik izpodbijala pred predložitvenim sodiščem.
- 27 Družba Volksbank je pred predložitvenim sodiščem trdila, da so nekatere določbe OUG 50/2010 v nasprotju z Direktivo 2008/48. Ker naj bi bil poleg tega cilj te direktive uvesti popolno uskladitev, da bi se zagotovil prosti pretok storitev, ki jih ponujajo kreditne ustanove, je družba Volksbank trdila, da navedeno sodišče teh določb v sporu o glavni stvari ne bi smelo uporabiti.
- 28 Tako je po mnenju družbe Volksbank člen 2(1) OUG 50/2010, ker določa, da se ta uredba uporablja za kreditne pogodbe, zavarovane s hipoteko ali drugo pravico na nepremičnini, kot so pogodbe v postopku v glavni stvari, v nasprotju s členom 2(2) Direktive 2008/48, ki izrecno določa, da se ta direktiva za take pogodbe ne uporablja.

- 29 Poleg tega je družba Volksbank glede pogodb, za katere je mogoče šteti, da spadajo na področje uporabe Direktive 2008/48, trdila, da člen 36 OUG 50/2010, ki vsebuje taksativen seznam bančnih provizij, ki jih lahko zaračunavajo kreditne ustanove, presega to področje uporabe, saj ta direktiva vsebuje samo pravila v zvezi z ustreznim obveščanjem potrošnikov.
- 30 Prepoved zaračunavanja provizij, ki niso navedene v tem členu 36, naj bi bila poleg tega v nasprotju s pravili prava Unije v zvezi s prostim pretokom kapitala in svobodo opravljanja storitev.
- 31 Kar zadeva svobodo opravljanja storitev, naj bi ta prepoved za kreditne ustanove, ki ponujajo storitve v Romuniji, povzročila povišanje stroškov in jim onemogočila, da bi bile konkurenčne na ravni Unije. Poleg tega naj bi preprečila vstop kreditnih ustanov s sedežem zunaj te države članice na romunski trg potrošniških kreditov.
- 32 Kar zadeva prosti pretok kapitala, naj romunski potrošnik ne bi mogel več pridobiti kreditov pri kreditnih ustanovah s sedežem zunaj navedene države članice, saj naj bi imel pravico, da zahteva izločitev provizij ali pogodbenih določb, ki ne bi bile v skladu z določbami OUG 50/2010.
- 33 Družba Volksbank nazadnje trdi, da možnost potrošnika, da pritožbe vloži neposredno pri ANPC, določena v členu 85(2) OUG 50/2010, in pristojnost tega organa, da naloži sankcije, če meni, da je bila ta uredba kršena, ne zagotavljata ustreznega in učinkovitega postopka za izvensodno reševanje sporov, zahtevano s členom 24(1) Direktive 2008/48, pač pa, nasprotno, povzročata povečevanje števila sporov, kar naj bi se v Romuniji tudi dogajalo.
- 34 Predložitveno sodišče navaja, da je predmet spora v postopku v glavni stvari pravzaprav veljavnost določbe, naslovljene „Provizija za tveganje“, ki je navedena v kreditnih pogodbah, sklenjenih pred začetkom veljavnosti OUG 50/2010, in ki je bila po tem datumu preimenovana v „Provizija za upravljanje kredita“.
- 35 To sodišče meni, da so bile določbe OUG 50/2010 sprejete zato, ker je bilo treba nujno prenesti Direktivo 2008/48, in da jih je treba zato uporabljati v skladu s to direktivo. Vendar bi te nacionalne določbe lahko pomenile neustrezen ali nepopoln prenos navedene direktive.
- 36 V teh okoliščinah je Judecătoria Călărași prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je treba člen 30(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da državam članicam prepoveduje uporabo nacionalnega zakona za prenos direktive tudi za pogodbe, ki so bile sklenjene, preden so začele veljati nacionalne določbe?
 2. Ali so določbe člena 85(2) [OUG 50/2010] ustrezen prenos določbe Skupnosti iz člena 24(1) Direktive 2008/48, ki državam članicam nalaga obveznost, da zagotovijo ustrezne in učinkovite postopke za izvensodno reševanje potrošniških sporov v zvezi s kreditnimi pogodbami?
 3. Ali je treba člen 22(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da določa maksimalno usklajevanje na področju potrošniških kreditov, to je usklajevanje, ki državam članicam ne dovoljuje:
 - (a) da bi področje uporabe določb Direktive 2008/48 razširile na pogodbe, ki so izrecno izključene z njenega področja uporabe (kot so pogodbe o hipotekarnih posojilih ali pogodbe, ki se nanašajo na lastninsko pravico na nepremičnini), ali
 - (b) da bi določile dodatne obveznosti v breme kreditnih ustanov na področju vrst provizij, ki jih te lahko zaračunajo, ali kategorij referenčnih indeksov, na katere se lahko nanaša spremenljiva obrestna mera, uporabljena v potrošniških kreditnih pogodbah, ki spadajo na področje uporabe nacionalne zakonodaje za prenos direktive?

4. Če je odgovor na tretje vprašanje nikalen, ali je treba načeli prostega pretoka storitev in prostega pretoka kapitala na splošno, ter natančneje, člene 56 [PDEU], 58 [PDEU] in 63(1) [PDEU] razlagati tako, da državi članici preprečujejo, da bi kreditnim ustanovam nalagala ukrepe, s katerimi bi za potrošniške kreditne pogodbe prepovedala uporabo bančnih provizij, ki niso navedene na seznamu dovoljenih provizij, ne da bi bile te opredeljene v zakonodaji te države?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Tretje vprašanje, točka (a)

- 37 Predložitveno sodišče s točko (a) tretjega vprašanja, ki jo je treba obravnavati na prvem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 22(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se na stvarno področje uporabe nacionalnega ukrepa za prenos te direktive v nacionalno pravo vključijo kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, katerih predmet je odobritev kredita, zavarovanega z nepremičnino, čeprav so na podlagi člena 2(2)(a) navedene direktive take pogodbe izrecno izključene s stvarnega področja uporabe te direktive.
- 38 Iz člena 22(1) Direktive 2008/48 v povezavi z njenima uvodnima izjavama 9 in 10 je razvidno, da ta za kreditne pogodbe, ki spadajo na njeno področje uporabe, določa popolno uskladitev, in da ima, kakor kaže naslov navedenega člena 22, obvezno naravo, ki jo je treba razumeti tako, da države članice na področjih, na katere se nanaša ta uskladitev, ne smejo obdržati ali sprejeti drugih nacionalnih določb, kot so določbe iz te direktive.
- 39 Poleg tega se zlasti po uvodnih izjavah 3, 4 in 7 Direktive 2008/48 uskladitev, ki se s to direktivo poskuša doseči na več ključnih področjih, bistveno razlikuje od uskladitve, ki je bila cilj Direktive 87/102, razveljavljene in nadomeščene z Direktivo 2008/48, ki je določala samo minimalno uskladitev, kot je to opredelilo tudi Sodišče (glej v tem smislu zlasti sklep z dne 16. novembra 2010 v zadevi Pohotovost, C-76/10, ZOdl., str. I-11557, točka 66 in navedena sodna praksa).
- 40 Vendar lahko države članice, kot je razvidno tudi iz uvodne izjave 10 Direktive 2008/48, v skladu s pravom Unije uporabijo določbe te direktive za področja, ki jih ta ne ureja. Tako lahko za kreditne pogodbe zunaj področja uporabe navedene direktive obdržijo ali sprejmejo nacionalne ukrepe, ki ustrezajo določbam te direktive ali nekaterim od njih.
- 41 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je predmet kreditnih pogodb v postopku v glavni stvari predvsem odobritev kreditov, zavarovanih z nepremičnino.
- 42 V skladu s členom 2(2)(a) Direktive 2008/48 in glede na njeno uvodno izjavo 14 take kreditne pogodbe zaradi specifičnosti teh kreditov torej ne spadajo na področje uporabe te direktive.
- 43 Vendar kot je razvidno iz točke 40 te sodbe, v zvezi s takimi pogodbami uskladitev, predvidena z Direktivo 2008/48, ne nasprotuje temu, da država članica na področje uporabe nacionalnega ukrepa za prenos te direktive vključi te pogodbe, da bi za njih uveljavila vse ali nekatere določbe te direktive.
- 44 Zato je treba na tretje vprašanje, točka (a), odgovoriti, da je treba člen 22(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da se na stvarno področje uporabe nacionalnega ukrepa za prenos te direktive v nacionalno pravo vključijo kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, katerih predmet je odobritev kredita, zavarovanega z nepremičnino, čeprav so na podlagi člena 2(2)(a) navedene direktive take pogodbe izrecno izključene s stvarnega področja uporabe te direktive.

Prvo vprašanje

- 45 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati na drugem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 30(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se časovno področje uporabe nacionalnega ukrepa za prenos te direktive v nacionalno pravo opredeli tako, da se ta ukrep uporablja tudi za kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, ki so izključene s stvarnega področja uporabe te direktive in ki so ob začetku veljavnosti navedenega nacionalnega ukrepa že obstajale.

Dopustnost

- 46 Romunska vlada meni, da je to vprašanje presplošno, saj se nanaša na potrošniške kreditne pogodbe na splošno, medtem ko se postopek v glavni stvari nanaša na kreditno pogodbo, zavarovano s hipoteko, ki ne spada na stvarno področje uporabe Direktive 2008/48. To vprašanje naj bi bilo torej deloma nedopustno.
- 47 Evropska komisija navaja, da se spor o glavni stvari nanaša na veljavnost določb v hipotekarnih kreditnih pogodbah. Ker pa so take pogodbe izključene s področja uporabe Direktive 2008/48 in ker ta direktiva ne vsebuje usklajenih določb glede pogodbenih določb, naj odgovor na prvo vprašanje ne bi konkretno vplival na navedeni spor.
- 48 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v okviru postopka, določenega v členu 267 PDEU, le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi potrebo po izdaji predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in upoštevnost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Kadar se predložena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije, je Sodišče načeloma dolžno odločati (glej zlasti sodbo z dne 18. marca 2010 v združenih zadevah Alassini in drugi, od C-317/08 do C-320/08, ZOdl., str. I-2213, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 49 Tako lahko Sodišče odločanje o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo nacionalno sodišče, zavrne le, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, potrebnih za to, da bi lahko koristno odgovorilo na zastavljena vprašanja (glej zlasti sodbo z dne 14. februarja 2008 v zadevi Varec, C-450/06, ZOdl., str. I-581, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 50 Iz spisa pa je razvidno, da predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali člen 30(1) Direktive 2008/48, kar zadeva kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, ki so izključene s stvarnega področja uporabe navedene direktive in ki so ob začetku veljavnosti nacionalnega ukrepa za prenos te direktive v nacionalno pravo že obstajale, nasprotuje temu, da se časovno področje uporabe tega nacionalnega ukrepa opredeli tako, da se ta uporablja tudi za te pogodbe.
- 51 Ker gre torej za vprašanje razlage prava Unije, glede katerega ni niti najmanj očitno, da nanj ne bi bilo mogoče dati odgovora, upoštevnega za rešitev spora o glavni stvari, mora Sodišče nanj odgovoriti.

Vsebinska presoja

- 52 Kot je razvidno iz uvodnih izjav 9 in 10 Direktive 2008/48, je načeloma v pristojnosti držav članic, da določijo pogoje, pod katerimi nameravajo razširiti nacionalni sistem za prenos te direktive na kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, ki ne spadajo na eno od področij, za katera je zakonodajalec Unije nameraval sprejeti usklajene določbe.

- 53 Torej, če lahko države članice za te pogodbe v nacionalni predpis za prenos Direktive 2008/48 vključijo pravilo, ki ustreza prehodnemu ukrepu, določenemu v členu 30(1) navedene direktive, lahko načeloma ob upoštevanju pravil Pogodbe DEU in brez vpliva na druge morda upoštevne akte sekundarne zakonodaje določijo tudi drugačen prehodni ukrep, kakršen je ta iz člena 95 OUG 50/2010, ki določa, da se navedeni predpis uporablja tudi za pogodbe, ki so obstajale ob začetku veljavnosti tega predpisa.
- 54 Glede na zgornje ugotovitve je na prvo vprašanje treba odgovoriti, da je treba člen 30(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da se časovno področje uporabe nacionalnega ukrepa za prenos te direktive v nacionalno pravo opredeli tako, da se ta ukrep uporablja tudi za kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, ki so izključene s stvarnega področja uporabe te direktive in ki so ob začetku veljavnosti navedenega nacionalnega ukrepa že obstajale.

Tretje vprašanje, točka (b)

- 55 Predložitveno sodišče s točko (b) tretjega vprašanja, ki jo je treba obravnavati na tretjem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 22(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da nasprotuje temu, da nacionalni ukrep za prenos te direktive v nacionalno pravo v breme kreditnih ustanov določi obveznosti, ki v navedeni direktivi niso predvidene, prvič, glede vrst provizij, ki jih lahko te zaračunajo v okviru potrošniških kreditnih pogodb, ki spadajo na področje uporabe tega ukrepa, in drugič, glede kategorij referenčnih indeksov, na katere se lahko nanaša spremenljiva obrestna mera, uporabljena v teh pogodbah.

Dopustnost

- 56 Romunska vlada in Komisija menita, da to vprašanje ni dopustno, kar zadeva kategorije referenčnih indeksov, na katere se lahko nanaša spremenljiva obrestna mera, uporabljena v potrošniških kreditnih pogodbah.
- 57 Glede na načela, navedena v točkah 48 in 49 te sodbe, je treba tema ugovoroma ugoditi.
- 58 Ugotoviti je namreč treba, da iz nobenega elementa spisa, predloženega Sodišču, ni razvidno, da bi upoštevano nacionalno pravo vsebovalo pravila, ki za kreditne ustanove določajo obveznosti glede kategorij referenčnih indeksov, na katere se lahko nanaša spremenljiva obrestna mera, uporabljena v potrošniških kreditnih pogodbah, in ki ne bi bila določena v Direktivi 2008/48. V navedenem spisu taka pravila nacionalnega prava niso omenjena in predvsem ni navedeno, da bi bila predmet spora o glavni stvari.
- 59 Zato na tretje vprašanje, točka (b), kar zadeva kategorije referenčnih indeksov, na katere se lahko nanaša spremenljiva obrestna mera, uporabljena v potrošniških kreditnih pogodbah, ni treba odgovoriti.

Vsebinska presoja

- 60 Kot je bilo navedeno v točki 40 te sodbe, je med drugim iz uvodne izjave 10 Direktive 2008/48 razvidno, da lahko države članice, kar zadeva kreditne pogodbe zunaj stvarnega področja uporabe te direktive, kot so te v postopku v glavni stvari, obdržijo ali sprejmejo nacionalne ukrepe, ki ustrezajo določbam navedene direktive ali nekaterim od njih.
- 61 Zato Direktiva 2008/48, zlasti ne njen člen 22(1), tudi ne nasprotuje temu, da država članica za te pogodbe določi obveznosti, ki v tej direktivi niso določene in katerih namen je varstvo potrošnikov, kot je v obravnavani zadevi člen 36 OUG 50/2010, ki vsebuje taksativen seznam bančnih provizij, ki jih lahko posojilodajalec zaračunava potrošnikom.

- 62 Ni namreč očitno, da bi tako pravilo varstva potrošnikov na področju, ki z Direktivo 2008/48 ni usklajeno, lahko vplivalo na ravnovesje – na katerem temelji ta direktiva na področju, ki je z njo usklajeno – med cilji varstva potrošnikov in ciljem vzpostaviti dobro delujoč notranji trg potrošniških kreditov.
- 63 Dodati je treba, kot je bilo navedeno v točki 38 te sodbe, da je treba člen 22(1) Direktive 2008/48 v povezavi z njenima uvodnima izjavama 9 in 10 razumeti tako, da navedena direktiva za kreditne pogodbe, ki spadajo na njeno področje uporabe in na katere se v okviru tega vprašanja sklicuje predložitveno sodišče, čeprav niso predmet spora o glavni stvari, določa popolno in obvezno uskladitev, zaradi česar države članice na področjih, na katere se nanaša ta uskladitev, ne smejo obdržati ali sprejeti drugih nacionalnih določb, kot so določbe iz te direktive.
- 64 Zato smejo države članice glede takih pogodb na področju bančnih provizij določiti obveznosti, kot so te iz člena 36 OUG 50/2010, samo če Direktiva 2008/48 v zvezi s tem ne vsebuje usklajenih določb.
- 65 Treba pa je ugotoviti, da čeprav Direktiva 2008/48 določa obveznosti glede informacij, ki jih mora dati posojilodajalec zlasti o bančnih provizijah, če so del skupnih stroškov kredita v smislu njenega člena 3(g), pa ne vsebuje vsebinskih pravil glede vrst provizij, ki jih posojilodajalec lahko zaračunava.
- 66 Poleg tega je iz uvodne izjave 44 Direktive 2008/48 razvidno, da bi morale države članice za zagotovitev preglednosti in stabilnosti trga ter glede na nadaljnjo harmonizacijo zagotoviti ustrezne ukrepe za vzpostavitev regulacije ali nadzora nad dajalci kreditov.
- 67 Zato je treba na tretje vprašanje, točka (b), odgovoriti, da je treba člen 22(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da nacionalni ukrep za prenos te direktive v nacionalno pravo v breme kreditnih ustanov določi obveznosti, ki v navedeni direktivi niso določene, glede vrst provizij, ki jih lahko te zaračunajo v okviru potrošniških kreditnih pogodb, ki spadajo na področje uporabe tega ukrepa.

Četrto vprašanje

- 68 Predložitveno sodišče s četrnim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je pravila Pogodbe glede svobodnega opravljanja storitev in prostega pretoka kapitala, zlasti člene 56 PDEU, 58 PDEU in 63(1) PDEU, treba razlagati tako, da nasprotujejo določbi nacionalnega prava, s katero je kreditnim ustanovam prepovedano zaračunavanje nekaterih bančnih provizij.
- 69 Najprej je treba navesti, da nacionalne določbe v postopku v glavni stvari ni treba preučiti glede na pravila Pogodbe o prostem pretoku kapitala.
- 70 Če se namreč nacionalni ukrep nanaša hkrati na svobodo opravljanja storitev in na prosti pretok kapitala, je treba preizkusiti, kako ta ukrep vpliva na izvajanje teh temeljnih svoboščin in ali v okoliščinah postopka v glavni stvari ena od njih prevlada nad drugo. Sodišče načeloma preizkusi zadevni ukrep zgolj glede na eno od teh dveh svoboščin, če je očitno, da je v okoliščinah obravnavanega primera ena od njiju drugotnega pomena v razmerju do druge in se nanjo navezuje (sodba z dne 3. oktobra 2006 v zadevi Fidium Finanz, C-452/04, ZOdl., str. I-9521, točka 34).
- 71 Tudi če bi bilo v obravnavani zadevi treba ugotoviti, kot trdi družba Volksbank, da ta določba, zato ker so zaradi nje potrošniški krediti, ki jih ponujajo družbe s sedežem v drugih državah članicah, manj dostopni strankam v Romuniji, povzroči, da te stranke manj pogosto uporabljajo navedene storitve in da so čezmejni finančni tokovi, ki spadajo k takim storitvam, manjši, bi šlo zgolj za neizogibno posledico morebitne omejitve svobode opravljanja storitev (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Fidium Finanz, točka 48).

- 72 Kar zadeva preučitev nacionalne določbe v postopku v glavni stvari glede na pravila Pogodbe o svobodnem opravljanju storitev, iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da dejavnost kreditne ustanove, katere namen je dajanje kreditov, pomeni storitev v smislu člena 56 PDEU (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo *Fidium Finanz*, točka 39).
- 73 Iz ustaljene sodne prakse je prav tako razvidno, da se pojem „omejitev“ v smislu člena 56 PDEU nanaša na ukrepe, ki prepovedujejo ali motijo uresničevanje svobodnega opravljanja storitev ali zmanjšujejo njegovo privlačnost (glej zlasti sodbo z dne 29. marca 2011 v zadevi *Komisija proti Italiji*, C-565/08, ZOdl., str. I-2101, točka 45).
- 74 Glede vprašanja, v katerih okoliščinah je z navedenim pojmom zajet ukrep, ki se uporablja brez razlikovanja za vse kreditne ustanove, ki opravljajo storitve na romunskem ozemlju, kot je v obravnavani zadevi prepoved zaračunavanja nekaterih bančnih provizij, je treba spomniti, da ureditev države članice ne pomeni omejitve v smislu Pogodbe zgolj zaradi dejstva, da druge države članice uporabljajo pravila, ki so manj stroga ali ekonomsko zanimivejša za ponudnike podobnih storitev, ki imajo sedež na njihovem ozemlju (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo *Komisija proti Italiji*, točka 49).
- 75 Nasprotno pa pojem omejitve zajema ukrepe države članice, ki čeprav veljajo brez razlikovanja, vplivajo na dostop gospodarskih subjektov iz drugih držav članic na trg (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo *Komisija proti Italiji*, točka 46).
- 76 V obravnavani zadevi pa ni bilo navedeno, da bi bila prepoved iz nacionalne določbe v postopku v glavni stvari, da posojilodajalci zaračunavajo nekatere bančne provizije, določena v okviru pripustitve kreditnih ustanov s sedežem v drugih državah članicah v Romunijo.
- 77 Poleg tega iz spisa, predloženega Sodišču, ni razvidno, da bi sprejetje take prepovedi pomenilo dejansko oviro za svobodo sklepanja pogodb teh ustanov.
- 78 Romunska vlada in Komisija sta namreč navedli, ne da bi jima družba Volksbank glede tega nasprotovala, da čeprav nacionalni predpisi v postopku v glavni stvari omejujejo število bančnih provizij, ki se lahko vključijo v kreditne pogodbe, pa ne vsebujejo zahtev o omejitvi višine premij, saj ni določena nikakršna meja niti glede zneska provizij, dovoljenih z nacionalno določbo v postopku v glavni stvari, niti glede obrestnih mer na splošno.
- 79 Zato ta nacionalna določba, čeprav je zaradi nje morda treba prilagoditi nekatere določbe pogodb, sama po sebi ne povzroča dodatnega bremena za kreditne ustanove s sedežem v drugih državah članicah, še manj pa je zaradi nje nujno, da ta podjetja znova preučijo svojo politiko in poslovne strategije, da bi lahko dostopila na romunski trg pod pogoji, skladnimi z romunsko zakonodajo.
- 80 Torej glede na elemente, navedene pred Sodiščem, ta nacionalna določba ne povzroča, da je dostop na navedeni trg manj privlačen in da se, če zadevna podjetja vstopijo na trg, njihova sposobnost, da takoj učinkovito konkurirajo podjetjem, ki tradicionalno poslujejo v Romuniji, dejansko zmanjša.
- 81 V teh okoliščinah je vpliv te nacionalne določbe na trgovino s storitvami preveč negotov in posreden, da bi se tak nacionalni ukrep lahko štél za ukrep, ki bi lahko oviral trgovino znotraj Skupnosti (glej po analogiji zlasti sodbo z dne 7. aprila 2011 v zadevi *Francesco Guarnieri & Cie*, C-291/09, ZOdl., str. I-2685, točka 17 in navedena sodna praksa).
- 82 Zato je glede na elemente, ki jih ima na voljo Sodišče, treba ugotoviti, da nacionalni ukrep, kot je ta v postopku v glavni stvari, ni v nasprotju s pravili Pogodbe o svobodnem opravljanju storitev.

- 83 Glede na zgornje ugotovitve je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je pravila Pogodbe glede svobodnega opravljanja storitev treba razlagati tako, da ne nasprotujejo določbi nacionalnega prava, s katero je kreditnim ustanovam prepovedano zaračunavanje nekaterih bančnih provizij.

Drugo vprašanje

- 84 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati na zadnjem mestu, v bistvu sprašuje, ali je člen 24(1) Direktive 2008/48 treba razlagati tako, da nasprotuje pravilu, ki je del nacionalnega ukrepa za prenos Direktive 2008/48 in s katerim je v sporih glede potrošniških kreditov potrošnikom dovoljeno, da se obrnejo neposredno na organ za varstvo potrošnikov, ki lahko nato kreditnim ustanovam naloži sankcije za kršitev tega nacionalnega ukrepa, ne da bi morali prej uporabiti postopke izvensodnega reševanja sporov, določene v nacionalni zakonodaji za take spore.

Dopustnost

- 85 Najprej je treba navesti, da čeprav se v obravnavanem primeru zadevni ukrep za prenos, in sicer člen 85(2) OUG 50/2010, uporablja za potrošniške kreditne pogodbe, ki ne spadajo na stvarno in časovno področje uporabe Direktive 2008/48, ni sporno, da se usklajena določba, na katero se nanaša to vprašanje, za te pogodbe uporablja na podlagi navedenega ukrepa za prenos.
- 86 Glede tega je treba spomniti, da je Sodišče v okoliščinah, v katerih dejstva v postopku v glavni stvari niso spadala na področje uporabe prava Unije in so tako spadala v izključno pristojnost držav članic, že velikokrat odločilo, da je pristojno za odločanje o predlogih za sprejetje predhodne odločbe, kadar so se v državi članici te določbe prava Unije uporabljale na podlagi nacionalnega prava in se je to pravo sklicevalo na njihovo vsebino (glej zlasti sodbo z dne 7. julija 2011 v zadevi Agafitei in drugi, C-310/10, ZOdl., str. I-5989, točka 38 in navedena sodna praksa).
- 87 V zvezi s tem je Sodišče zlasti poudarilo, da kadar se z nacionalno zakonodajo uskladijo rešitve, ki se uporabljajo za povsem notranje položaje, z rešitvami, ki jih vsebuje pravo Unije, da bi se tako na primer preprečila diskriminacija državljanov te države ali morebitno izkrivljanje konkurence ali da bi se zagotovila uporaba enotnega postopka za primerljive položaje, obstaja nedvomen interes za to, da se zaradi izogibanja prihodnjim razlikam pri razlagi določbam ali pojmom iz prava Unije zagotovi enotna razlaga ne glede na okoliščine, v katerih se uporabljajo (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Agafitei in drugi, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 88 V obravnavani zadevi obstaja tak interes, ker se z uporabo usklajene določbe iz člena 24(1) Direktive 2008/48 za potrošniške kreditne pogodbe, ki ne spadajo na stvarno in časovno področje uporabe te direktive, poskuša zagotoviti uporaba enotnega postopka za primerljive položaje, kar zadeva izvensodno reševanje sporov glede takih pogodb.
- 89 Romunska vlada in Komisija poleg tega trdita, da drugo vprašanje ni dopustno, ker se nanaša na izvensodne postopke reševanja sporov, čeprav v postopku v glavni stvari ti postopki nimajo posebne vloge. Razlaga, ki se poskuša dobiti od Sodišča s tem vprašanjem, naj ne bi imela nobene zveze s predmetom spora o glavni stvari.
- 90 Romunska vlada meni, da to vprašanje ni dopustno tudi zato, ker predložitveno sodišče Sodišču predlaga, naj razloži nacionalno pravo, kar pa naj bi bilo v izključni pristojnosti nacionalnih sodišč.
- 91 V zvezi s tem je treba navesti, da je družba Volksbank pred predložitvenim sodiščem trdila, da ker pravilo, ki je del nacionalnega ukrepa za prenos Direktive 2008/48, in sicer člen 85(2) OUG 50/2010, omogoča, da se zadeva predloži organu za varstvo potrošnikov, ki lahko nato kreditnim ustanovam naloži sankcije, ne da bi bilo prej treba uporabiti postopke izvensodnega reševanja sporov, določene

v nacionalni zakonodaji za take spore, je tako ta ukrep v nasprotju s členom 24(1) Direktive 2008/48, ki državam članicam nalaga obveznost, da zagotovijo ustrezne in učinkovite postopke za izvensodno reševanje potrošniških sporov v zvezi s kreditnimi pogodbami.

- 92 Prav tako ni sporno, da je v postopku v glavni stvari organ za varstvo potrošnikov, in sicer ANPC, kreditni ustanovi, in sicer družbi Volksbank, dejansko naložil denarno kazen, ker so potrošniške kreditne pogodbe, ki jih je ta sklepala, vsebovale določbe v nasprotju z nacionalnimi predpisi za prenos Direktive 2008/48, ne da bi ta kreditna ustanova prej imela možnost ta spor rešiti izvensodno.
- 93 Zato je treba glede na načela, navedena v točkah 48 in 49 te sodbe, ugotoviti, da ker gre za vprašanje razlage prava Unije, za katero niti najmanj ni očitno, da nanj ne bi bilo mogoče dati odgovora, upoštevne za reševanje spora o glavni stvari, mora Sodišče nanj odgovoriti.

Vsebinska presoja

- 94 Ugotoviti je treba, da čeprav člen 24(1) Direktive 2008/48 zahteva, naj bodo postopki za izvensodno reševanje sporov ustrezni in učinkoviti, niti ta določba niti noben drug del Direktive 2008/48, ki bi ga bilo mogoče uporabiti pri razlagi obsega te določbe, ne določa natančneje pravil ali značilnosti teh postopkov.
- 95 Zato je naloga držav članic, da določijo podrobna pravila navedenih postopkov, vključno z njihovo morebitno obveznostjo, pri tem pa morajo zagotoviti polni učinek te direktive (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Alassini in drugi, točka 44).
- 96 Res je, da je cilj nacionalnih predpisov, ki določajo obveznost predhodne uporabe postopka izvensodnega reševanja sporov, ker se z njimi zagotavlja, da se tak postopek sistematično uporablja, okrepiti polni učinek Direktive 2008/48 (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Alassini in drugi, točka 45).
- 97 Vendar pa niti iz besedila niti iz namena člena 24(1) Direktive 2008/48 ali drugega povezanega elementa, ki bi ga bilo mogoče upoštevati pri razlagi te določbe, ne izhaja, da bi se z navedeno določbo zahtevalo, da jo države članice prenesejo tako, da določijo tako obveznost.
- 98 Direktiva 2008/48 tudi ne more biti ovira za to, da država članica v okviru široke diskrecijske pravice, ki ji jo ta direktiva daje v zvezi z ureditvijo podrobnih postopkovnih pravil izvensodnega reševanja sporov o potrošniških kreditnih pogodbah, potrošnikom omogoči kar najširši dostop do organov, posebej ustanovljenih za zaščito njihovih interesov, zlasti zaradi nevarnosti, da potrošniki, ki so v razmerju do posojilodajalca po navadi v podrejenem položaju glede pogajalske sposobnosti in ravni obveščenosti, ne bi poznali svojih pravic ali da bi imeli težave pri njihovem uveljavljanju.
- 99 Poleg tega ni mogoče ugotoviti, da nacionalna določba, kot je člen 85(2) OUG 50/2010, ker omogoča, da se zadeva neposredno predloži organu za varstvo potrošnikov, ki je pristojen za izrekanje sankcij, zgolj zato povzroči, da so postopki izvensodnega reševanja sporov o potrošniških kreditnih pogodbah, kakršne določa nacionalno pravo iz postopka v glavni stvari, neustrezni ali neučinkoviti ali da se z njimi ne doseže polni učinek Direktive 2008/48.
- 100 Glede na navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 24(1) Direktive 2008/48 razlagati tako, da ne nasprotuje pravilu, ki je del nacionalnega ukrepa za prenos te direktive in s katerim je v sporih glede potrošniških kreditov potrošnikom dovoljeno, da se obrnejo neposredno na organ za varstvo potrošnikov, ki lahko nato kreditnim ustanovam naloži sankcije za kršitev tega nacionalnega ukrepa, ne da bi morali prej uporabiti postopke izvensodnega reševanja sporov, določene za take spore v nacionalni zakonodaji.

Stroški

¹⁰¹ Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. Člen 22(1) Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da se na stvarno področje uporabe nacionalnega ukrepa za prenos te direktive v nacionalno pravo vključijo kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, katerih predmet je odobritev kredita, zavarovanega z nepremičnino, čeprav so na podlagi člena 2(2)(a) navedene direktive take pogodbe izrecno izključene s stvarnega področja uporabe te direktive.
2. Člen 30(1) Direktive 2008/48 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da se časovno področje uporabe nacionalnega ukrepa za prenos te direktive v nacionalno pravo opredeli tako, da se ta ukrep uporablja tudi za kreditne pogodbe, kot so te v postopku v glavni stvari, ki so izključene s stvarnega področja uporabe te direktive in ki so ob začetku veljavnosti navedenega nacionalnega ukrepa že obstajale.
3. Člen 22(1) Direktive 2008/48 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da nacionalni ukrep za prenos te direktive v nacionalno pravo v breme kreditnih ustanov določi obveznosti, ki v navedeni direktivi niso določene, glede vrst provizij, ki jih lahko te zaračunajo v okviru potrošniških kreditnih pogodb, ki spadajo na področje uporabe tega ukrepa.
4. Pravila Pogodbe DEU glede svobodnega opravljanja storitev je treba razlagati tako, da ne nasprotujejo določbi nacionalnega prava, s katero je kreditnim ustanovam prepovedano zaračunavanje nekaterih bančnih provizij.
5. Člen 24(1) Direktive 2008/48 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje pravilu, ki je del nacionalnega ukrepa za prenos te direktive in s katerim je v sporih glede potrošniških kreditov potrošnikom dovoljeno, da se obrnejo neposredno na organ za varstvo potrošnikov, ki lahko nato kreditnim ustanovam naloži sankcije za kršitev tega nacionalnega ukrepa, ne da bi morali prej uporabiti postopke izvensodnega reševanja sporov, določene za take spore v nacionalni zakonodaji.

Podpisi